Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2019-03-20

LS 2018-0426

Regionstyrelsen

Motion 2018:18 av Per Carlberg (SD) om att främja det lokalhistoriska arvet

Föredragande regionråd: Anna Starbrink

Ärendebeskrivning

Per Carlberg (SD) har till fullmäktige lämnat en motion i vilken fullmäktige föreslås ge kulturnämnden i uppdrag att genomföra ett regionstäckande projekt med målsättningen att öka de lokalhistoriska kunskaperna hos barn, unga och vuxna.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

Motion 2018:18 av Per Carlberg (SD) anses besvarad med hänvisning till regionrådsberedningens motivering.

Regionrådsberedningens motivering

Motionären föreslår att kulturnämnden får i uppdrag att genomföra ett regiontäckande projekt i syfte att öka de lokalhistoriska kunskaperna i regionen.

Kulturnämnden i Region Stockholm arbetar till stor del med strategisk samordning av regionens kulturliv, producering och projektledning av konstnärliga gestaltningar i vårdmiljö, ge stöd till och främja kultur i vården samt att fördela ett omfattande stöd till det *fria* kultur- och föreningslivet samt folkhögskolor.

Region Stockholm ger redan idag ett omfattande stöd till flertalet aktörer som främjar det kulturhistoriska arvet. Däribland kan nämnas verksamhetsstöd till Skärgårdsmuséet, Stockholms läns hembygdsförbund, Stockholms läns hemslöjdsförening, Stockholms läns hemslöjdförbund och stiftelsen K.A. Almgren sidenväveri och muséum. Utöver dessa exempel stödjer självfallet regionen även olika aktörer som arbetar med regionens

minoritetskulturer, såsom till exempel Judiska muséet, É romani Glinda och Sameföreningen i Stockholm som också utgör en vital del i främjandet av regionens lokala kulturhistoria.

Utöver detta ger även regionen projektstöd till aktörer som på olika sätt presenterar regionens kulturarv. Exempelvis Rådmansö bygdegårdsförening och Föreningsarkiven i Stockholms län. Region Stockholm har även sitt eget museum sedan 1983 som arbetar med dessa frågor. Lokalsamhället är en prioriterad del av muséets verksamhet. Hembygdsföreningen är en nära samarbetspartner och under åren har ett inventerings- och dokumenteringsarbete presenterat som på hemsidan, i appar, i skyltar ute i regionen, visningar, kulturmiljöprogram samt rapporter och seminarier. Muséet bedriver även projektet ”Kollektivt kulturarv” i samband med hembygdsförbundet i syfte att publicera hembygdsföreningarnas fotosamlingar.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2018:18
Kulturnämndens protokollsutdrag den 20 februari 2019
Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande den 10 januari 2019

Irene Svenonius Anna Starbrink

Regionstyrelsen
Regionledningskontoret
Landstingsdirektörens stab
Malin Örnjäger

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-03-04

LS 2018-0426

Regionstyrelsen

Motion 2018:18 av Per Carlberg (SD) om att främja det lokalhistoriska arvet

Ärendebeskrivning
Per Carlberg (SD) har till fullmäktige lämnat en motion i vilken fullmäktige föreslås ge kulturnämnden i uppdrag att genomföra ett regionstäckande projekt med målsättningen att öka de lokalhistoriska kunskaperna hos barn, unga och vuxna.

Beslutsunderlag
Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2018:18
Kulturnämndens protokollsutdrag den 20 februari 2019
Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande den 10 januari 2019

Förslag till beslut
Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

> Motion 2018:18 av Per Carlberg (SD) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Regionledningskontorets förslag och motivering
Sammanfattning
Motionären föreslår att kulturnämnden får i uppdrag att genomföra ett regiontäckande projekt med målsättningen att öka de lokalhistoriska kunskaperna hos barn, unga och vuxna.

Mot bakgrund av att kulturnämnden redan i dag ger ett omfattande stöd för att på olika sätt främja det lokala kulturhistoriska arvet, samt att nämnden sällan i egen regi producerar utställningar eller liknande projekt, anser regionledningskontoret att motionen ska anses besvarad.

Bakgrund
Per Carlberg (SD) föreslår att kulturnämnden får i uppdrag att genomföra ett regiontäckande projekt med målsättningen att öka de lokalhistoriska kunskaperna hos barn, unga och vuxna. I projektet ingår att sammanställa en kostnadsram för genomförandet av projektet, att sammanställa potentiella exponeringsytor, att organisera och framställa presentationslösningar samt att inventera intresse och initiera samarbete med utomstående parter.

Motionen har remitterats till kulturnämnden.

Överväganden
I Budget för Region Stockholm (LS 2017-1455) framgår att regionen ska främja ett fritt och inkluderande kulturliv med hög kvalitet. Stockholmsregionens invånare ska erbjudas en bredd av kultur och alla ska ha möjlighet att förkovra sig i både kulturupplevelser, folkbildning och kulturskapande.

Kulturnämnden leder Region Stockholms verksamhet inom kulturområdet. Nämnden ansvarar för att främja kultur i Stockholmsregionen, ekonomiskt stödja organisationer i deras kulturskapande och verka för kvalitet och mångfald inom kulturområdet. Barn och unga är en prioriterad grupp som oavsett bakgrund ska få en likvärdig tillgång till de kulturella och konstnärliga upplevelser som erbjuds inom regionen. Nämnden svarar vidare för att producera och projektleda konstnärliga gestaltningar i vårdmiljö samt att ge stöd till och på andra sätt främja kultur i vården. Nämnden uppdrar dock normalt inte åt kulturförvaltningen att producera utställningar eller dylikt i egen regi, vilket också poängteras i nämndens eget yttrande.

Kulturnämnden beskriver i sitt yttrande hur nämnden redan idag ger ett omfattande stöd till och på olika sätt främjar det lokala kulturhistoriska arvet. Exempel som nämns på detta är att nämnden tilldelar verksamhetsstöd till Skärgårdsmuséet, Stockholms läns hembygdsförbund, Stockholms läns hemslöjdsförening, Stockholms läns hemslöjdsförbund och stiftelsen K.A. Almgren sidenväveri och museum. Dessa aktörer arbetar på olika sätt både strategiskt och operativt med att bevara länets natur- och kulturmiljöer samt samlar och presenterar det lokala kulturarvet. Nämnden lyfter i yttrandet fram att även olika aktörer som arbetar främjande med länets minoritetskulturer, såsom till exempel Judiska muséet, É romani Glinda och Sameföreningen i Stockholm, utgör en viktig del av länets lokala kulturhistoria och tilldelas stöd.

Region Stockholms arbete med länskulturfunktioner spelar fortsatt en viktig roll för att förmedla och hjälpa till att sprida kultur runt om i Stockholmsregionen. Stockholms läns museum utgör en av de länskulturfunktioner som kulturnämnden finansierar. Museet har två nya huvudinriktningar: dels en utåtriktad konsultativ expertinstitution riktad till länets alla kommuner, hembygdsrörelse och civilsamhälle gällande kulturmiljö-, kulturarvs-, musei- och hemslöjdsområdet; dels ett digitalt museum med uppgift att samordna vetenskaplig insamling, bearbetning och förmedling av kunskaper om hela regionens kulturmiljö, kulturarv, konst och hemslöjd.

Lokalsamhället har alltid varit en viktig utgångspunkt för museet som strävar efter att sätta den lokala historien i en större kontext. Kulturnämnden nämner i sitt yttrande flera exempel på projekt som drivs av Stockholms läns museum, bland annat ”Kollektivt kulturarv” i samarbete med hembygdsförbundet som är en nära samarbetspart.

Mot bakgrund av ovan anser förvaltningen att motionen ska anses besvarad.

Ekonomiska konsekvenser
Att anse motionen besvarad har inga ekonomiska konsekvenser.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Carl Rydingstam
Stabschef

Beslutsexpediering:
Akt
Kulturnämnden
Regiondirektörens stab

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2019-03-04

MOTION
2018-03-13

Ankom
Stockholms läns landsting
2018 -03- 13
Dnr LS 2018-0426

Sverigedemokraterna

Motion av Per Carlberg (SD) om att främja det lokalhistoriska arvet.

2018: 18

Stockholm är en ständigt växande stad och region. Tillströmningen av invånare som är födda och/eller uppvuxna utanför Stockholm och dess region utgör en större del av invånartillväxten. En betydande del av de nyinflyttade till Stockholmsregionen saknar idag grundläggande kunskaper i Stockholms lokalhistoria och med det en förankring och förståelse till regionen och dess utveckling.

Sverigedemokraterna anser att stockholmare skulle gynnas av lokalhistoriska lärdomar för att förstå dagens Stockholm. Vi anser även att Stockholms lokalhistoria ska värnas, bevaras, förädlas och ligga till grund för kommande generationers identitet och bildning.

Sverigedemokraterna föreslår ett regionstäckande projekt vars målsättning är att de lokalhistoriska kunskaperna ökar engagemanget för historieämnet både barn och unga men även vuxna. Projektet ska ge möjlighet till fri folkbildning för både gamla och nya regioninvånare samt bidra till delaktighet och kännedom i regionens historia.

Projektet ska genomföras i nära samarbete med Stockholms läns högskolor, historiker, forskare, studieförbund, föreningar och myndigheter vars arbete och forskning relaterar till Stockholms lokalhistoria. Det breda spektrum av deltagare i projektet ska säkerhetsställa att projektet genomsyras av engagemang, intresse och objektivitet - det vill säga fritt från politiska och ideologiska inslag.

Projektet ska genomföras med hjälp av installationer som anknyter till relevant lokalhistoriskt inslag eller förlopp som anknyter till sin geografiska placering. Stockholms läns landsting förfogar över ett betydande antal konstutställningar, även dessa bör tas i betänkandet och i de fall det är lämpligt att ersätta dessa med installationer av lokalhistoriskt inslag.

Presentationslösningar kan vara av varierande art där text kombineras med eventuellt bildmaterial eller att använda dagens IT-lösningar. Presentationerna ska framställas på svenska och engelska för att även vara tillgänglig för de turister som besöker Stockholm och för de som vistats tillfälligt i Stockholm. I sin utredning av lämpliga ytor bör förvaltningen även ta i beaktande reklamytorna i kollektivtrafiken som kan bli en del av projektet.

Placeringen av kampanjmaterialet bör ske i de offentliga miljöerna och ytorna som Stockholms läns landsting förfogar över, huvudsakligen sjukhus och kollektivtrafik. Placeringen ska även ta hänsyn till antalet visningar och på så sätt säkra kampanjens höga exponering.

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag därför:

Sverigedemokraterna

att kulturnämnden ges i uppdrag att sammanställa en kostnadsram för genomförandet av projektet

att kulturnämnden ges i uppdrag sammanställa vilka ytor som kan användas för exponering av lokalhistorisk art

att kulturnämnden ges i uppdrag att organisera och framställa presentationslösningar utifrån de i motionen nämnda premisserna

att kulturnämnden ges i uppdrag att inventera intresse samt initiera samarbete med utomstående parter.

Per Carlberg
Sverigedemokraterna

Region Stockholm

Kulturnämnden

PROTOKOLL
2019-02-22

§ 26

2018/1272 Remiss - Motion 2018:18 av Per Carlberg (SD) om att främja det lokalhistoriska arvet, LS 2018-00426

Ärendebeskrivning
Kulturnämnden har begärts att yttra sig över motion 2018:18 av Per Carl-berg (SD) om att främja det lokalhistoriska arvet.

Beslutsunderlag
Förvaltningschefens tjänsteutlåtande
Motion 2018:18 av Per Carlberg om att främja det lokalhistoriska arvet.

Yrkanden
Ordföranden yrkar bifall till kulturförvaltningens förslag till beslut.
Lena-Karin Lifvenhjelm (SD) yrkar bifall till Motion 2018:18.

Propositionsordning
Ordföranden ställer först proposition om bifall respektive avslag till förvaltningens förslag och finner att kulturnämnden bifaller förvaltningens förslag.

Ordförande ställer sedan proposition om bifall respektive avslag till Sverigedemokraternas förslag till Motion 2018:18 och finner att kulturnämnden avslår förslaget.

Beslut
Kulturnämnden beslutar följande.
Godkänna föreliggande förslag till yttrande samt översända detsamma till regionstyrelsens förvaltning.

Reservation
Lena-Karin Lifvenhjelm (SD) reserverar sig mot beslutet.

Region Stockholm

Kulturförvaltningen
Avdelningen för strategisk samordning

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-01-10

Diarienummer:
KN 2018/1272

Handläggare:
Ulf Andersson-Greek

Yttrande över motion 2018:18 av Per Carlberg (SD) om att främja det lokalhistoriska arvet

Ärendebeskrivning

Kulturnämnden har begärts att yttra sig över motion 2018:18 av Per Carlberg (SD) om att främja det lokalhistoriska arvet. I motionen föreslås att kulturnämnden får i uppdrag att genomföra ett regiontäckande projekt i syfte att öka de lokalhistoriska kunskaperna. Projektet ska utformas genom installationer och andra presentationslösningar i text och bild, på svenska och engelska, för att även vara tillgängliga för tillfälliga besökare i länet. Förevisning föreslås ske i de offentliga utrymmen som landstinget förfogar över såsom på sjukhus och i kollektivtrafik. Projektet ska genomföras i nära samarbete med Stockholms läns högskolor, historiker, forskare, studieförbund, föreningar och myndigheter vars arbete och forskning relaterar till Stockholms lokalhistoria.

Underlag

Motion 2018:18 av Per Carlberg om att främja det lokalhistoriska arvet.

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar följande:

Godkänna föreliggande förslag till yttrande samt översända detsamma till regionstyrelsens förvaltning.

Förvaltningens motivering

Förvaltningens förslag till yttrande är utformat utifrån de förutsättningar som gäller för kulturnämndens verksamhet i form av reglemente, uppdrag från regionfullmäktige och innevarande mål och budget 2019 och planår 2019-2021 fastställd av kulturnämnden.

Kulturnämndens uppdrag

Kulturnämndens huvudmål är att verka för fri kultur i länet som främjar upplevelser, möten, bildning och delaktighet. Nämndens tre kärnområden utgörs av att strategiskt samordna regionens kulturliv omfattande länets kommuner, kulturaktörer och civilsamhälle samt att fördela ett omfattande stöd till det fria kultur- och föreningslivet samt folkhögskolor. Nämnden svarar vidare för att

Bilagor:

producera och projektleda konstnärliga gestaltningar i vårdmiljö samt att ge stöd till och på andra sätt främja kultur i vården.

Nämnden finansierar även länskulturfunktionerna DIS Dans i Stockholms stad och län, Film Stockholm, Regionbibliotek Stockholm – dessa i egen regi – samt Slöjd Stockholm, Länsmusiken i Stockholm, och Stockholm läns museum som verkar främjande inte minst mot länets kommuner men också kulturutövare och bransch. Stockholms läns landsting är vidare sedan 1993 huvudfinansiär i den stiftelse som äger och driver Konserthuset.

Barn och unga är en prioriterad målgrupp för nämndens samlade verksamhet.

Stöd till och främjande av det lokala kulturarvet

Kulturnämnden ger redan idag ett omfattande stöd till och främjar på olika sätt det lokala kulturhistoriska arvet. Nämnden uppdrar dock normalt ej åt kulturförvaltningen att producera utställningar eller dylikt i egen regi.

Bland annat tilldelar nämnden verksamhetsstöd till Skärgårdsmuséet, Stockholms läns hembygdsförbund, Stockholms läns hemslöjdsförening, Stockholms läns hemslöjdsförbund och stiftelsen K.A. Almgren sidenväveri och muséum. Dessa aktörer arbetar på olika sätt både strategiskt och operativt med att bevara länets natur- och kulturmiljöer samt samlar och presenterar det lokala kulturarvet. Nämnden stödjer även olika aktörer som arbetar främjande med länets minoritetskulturer, såsom till exempel Judiska muséet, É romani Glinda och Sameföreningen i Stockholm som också utgör en viktig del av länets lokala kulturhistoria.

Utöver verksamhetsstöd fördelas även projektstöd till olika projekt som på ett varierat vis främjar och presenterar länets kulturarv. Som exempel kan nämnas projektstöd till aktörer som Rådmansö bygdegårdsförening och Föreningsarkiven i Stockholms län.

Stockholms läns museum utgör en av de länskulturfunktioner som kulturnämnden finansierar. Det är Stockholmsregionens eget museum och har funnits sedan 1983. Muséet har två nya huvudinriktningar: dels som en utåtriktad konsultativ expertinstitution riktad till länets alla kommuner, hembygdsrörelse och civilsamhälle gällande kulturmiljö-, kulturarvs-, musei- och hemslöjdsområdet; dels som ett digitalt museum med uppgift att samordna vetenskaplig insamling, bearbetning och förmedling av kunskaper om hela regionens kulturmiljö, kulturarv, konst och hemslöjd. Lokalsamhället har alltid varit en viktig utgångspunkt för museet som strävar efter att sätta den lokala historien i en större kontext. Hembygdsförbundet är en nära samarbetspart och under åren har museets inventerings- och dokumenteringsarbete resulterat i presen-

tationer på hemsidan under rubriken ”Upptäck” och i appar, i skyltar ute i landskapet, visningar, kulturmiljöprogram samt rapporter och seminarier.

Sedan några år tillbaka bedriver museet projektet ”Kollektivt kulturarv” i samarbete med hembygdsförbundet i syfte att publicera hembygdsföreningarnas fotosamlingar. Projektet ”Platsverkstan” som museet driver sedan 2016 på de platser som pekas ut som regionala kärnor i RUFS 2050 handlar bland annat om att lyfta den lokala historien på varje plats. Museets arkeolog har i uppgift att förmedla kunskap om resultatet av de arkeologiska utgrävningar som pågår i regionen till kommuner och hembygdsrörelsen. Museets arbete med byggnadsvård och byggnadshistoria har samlats i ”Byggwebben” som nu håller på att uppdateras för att lanseras på nytt till sommaren.

Motionären föreslår vidare att landstingsstyrelsens förvaltning ska utreda möjligheter till att nyttja ”reklamytor i kollektivtrafiken” för det lokalhistoriska projektet. Kulturförvaltningen anser att det kunde vara intressant att utreda möjligheterna att tillgängliggöra dessa ytor för det kulturutbud som kulturnämnden stödjer i stort, likt systemet med de så kallade kulturtavlorna i Stockholms stad. Frågan hanteras dock inte av kulturnämnden.

Eva Bergquist
Förvaltningschef

Catharina Fogelström
Avdelningschef
Avdelningen för strategisk samordning